

Klasa: 022-03/13-01/129

Urbroj: 50301-05/25-13-2

Zagreb, 13. lipnja 2013.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129., 159. i 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tihomira Jakovinu, ministra poljoprivrede, Snježanu Španjol, zamjenicu ministra poljoprivrede i prof. dr. sc. Vesnu Gantner, pomoćnicu ministra poljoprivrede.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/2010 – pročišćeni tekst)..

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Republika Hrvatska usklađuje svoje propise u području potpora poljoprivredi, posebice u području izravnih plaćanja, s relevantnim propisima Europske unije od 2009. godine. Tada je u srpnju 2009. godine donesen Zakon o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, broj 83/2009) kojim je napravljen prvi korak u približavanju hrvatskog sustava izravnih plaćanja u poljoprivredi sustavu koji se primjenjuje u Europskoj uniji. Njime je pojednostavljen sustav izravnih plaćanja u smjeru postepenog uvođenja sve manjeg broja proizvodno vezanih plaćanja. S obzirom na tijek pristupnih pregovora taj prvi korak usklađivanja izravnih plaćanja nije bio dovoljan. Jedan od preduvjeta za okončanje pregovora u Poglavlju 11. Poljoprivreda i ruralni razvoj bio je daljnja reforma sustava izravnih plaćanja i donošenje zakonskog okvira u 2010. godini kojim se trebao potvrditi smjer daljnjih postupnih promjena tijekom predpristupnug razdoblja. Promjene su išle u smjeru porasta udjela proizvodno nevezanih plaćanja te utvrđivanja gornje financijske granice za ukupna izravna plaćanja. U 2010. godini donesen je Zakon o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, broj 92/2010) kojim je utvrđen osnovni model izravnih plaćanja koji će se primjenjivati od trenutka pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji – regionalni model jedinstvenih izravnih plaćanja (SPS) te dozvoljena proizvodno vezana plaćanja. Taj je Zakon polazio od pretpostavke da će Republika Hrvatska postati članica Europske unije u 2012. godini. Kada je utvrđen konačni datum pristupanja u 2013. godini bilo je potrebno koncem 2012. godine donijeti novi Zakon kojim će se urediti sustav izravnih plaćanja od 2013. godine. Temeljem toga u listopadu 2012. godine donesen je Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, broj 120/2012) te njegove izmjene u prosincu 2012. godine (Narodne novine, broj 136/2012) koji je u cijelosti usklađen s pravnom stečevinom Europske unije za područje izravnih plaćanja u poljoprivredi. Temeljem Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012) donesen je Pravilnik o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja (Narodne novine, br. 145/2012 i 29/2013) koji je u dijelu izravne potpore usklađen s Uredbom Vijeća (EZ-a) br. 73/2009, kao i provedbenim uredbama Europske komisije:

- Uredbom Komisije (EZ) br. 1120/2009 od 29. listopada 2009. o detaljnim pravilima za provedbu programa jedinstvenih plaćanja iz glave III. Uredbe Vijeća (EZ) kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i određeni programi potpore za poljoprivrednike,

- Uredbom Komisije (EZ) br. 1121/2009 od 29. listopada 2009. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 u vezi s programom potpore za poljoprivrednike iz njezinih glava IV. i V.,
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1122/2009 od 30. studenoga 2009. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 u vezi s međusobnom usklađenosti, modulacijom i integriranim sustavom upravljanja i nadzora u sklopu programa izravnih potpora za poljoprivrednike predviđenih navedenom Uredbom te za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007 u vezi s međusobnom usklađenosti u sklopu programa potpore predviđenih za sektor vina.

Uzimajući u obzir pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji, a slijedom obveza izravne primjene pravne stečevine Europske unije kojom se regulira područje izravne potpore u poljoprivredi sukladno odredbama Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. godine kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i određeni programi potpore za poljoprivrednike, te kojom se izmjenjuju i dopunjuju Uredbe (EZ-a) br. 1290/2005, (EZ-a) br. 247/2006, (EZ-a) br. 378/2007, te ukida Uredba (EZ-a) br. 1782/2003 (SL L 30, od 31. siječnja 2009.) (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ-a) br. 73/2009) nužno je donošenje novog zakonskog okvira radi prilagodbe nacionalnog zakonodavstva nakon pristupanja Europskoj uniji.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 17. listopada 2012. godine donijela Zaključak kojim se zadužuju nadležna tijela državne uprave i druga nadležna tijela da sukladno svojem djelokrugu, odnosno nadležnosti, provedu postupak analize pozitivnih nacionalnih propisa u koje je preuzet normativni sadržaj uredbi i odluka Europske unije, koje u uvjetima članstva u Europskoj uniji imaju izravan učinak, s ciljem utvrđivanja izmjena i prilagodbi istih koje je potrebno provesti do dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Slijedom navedenog, Ministarstvo poljoprivrede je izvršilo predmetnu analizu te je istom utvrđeno da će se od 1. srpnja 2013. godine u području izravne potpore u poljoprivredi izravno primjenjivati odredbe Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 73/2009. Kao sekundarni izvor prava Europske unije navedena Uredba će nakon pristupanja Europskoj uniji biti neposredno i u cijelosti primjenjiva u Republici Hrvatskoj, te se ovim Zakonom osigurava njezina provedba kao i provedba svih njenih izmjena i dopuna.

Osim provedbe Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 73/2009 novim Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju potrebno je urediti i područje ostalih potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju koje su u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede. One se odnose na plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima te mjere ruralnog razvoja koje će se temeljem programa ruralnog razvoja financirati iz Europskog fonda za poljoprivredu i ruralni razvoj u novom programskom razdoblju 2014-2020. Navedeno je uređeno i važećim Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012). Također, prijedlogom Zakona potrebno je urediti sustav praćenja svih oblika državne potpore u sektoru poljoprivrede sukladno pravilima koja se primjenjuju u Europskoj uniji.

Osnovna pitanja koja se predloženim Zakonom uređuju

Predloženim Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju od trenutka pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji uredit će se potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju koja sukladno prijedlogu Zakona obuhvaća:

- program izravne potpore,
- državnu potporu,
- plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima,
- mjere ruralnog razvoja.

Za potrebe provedbe programa izravne potpore predloženim Zakonom se utvrđuju nadležnosti zadaće i pojedine specifične odredbe u provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. godine kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i određeni programi potpore za poljoprivrednike, te kojom se izmjenjuju i dopunjuju Uredbe (EZ-a) br. 1290/2005, (EZ-a) br. 247/2006, (EZ-a) br. 378/2007, te ukida Uredba (EZ-a) br. 1782/2003 (SL L 30, od 31. siječnja 2009.). Pri tome se posebno:

- utvrđuje Ministarstvo poljoprivrede kao nadležno tijelo za provedbu Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 73/2009, koja će biti neposredno i u cijelosti primjenjiva u Republici Hrvatskoj;
- ovlašćuje ministar poljoprivrede da pravilnikom, naredbom i napatkom osigura provedbu delegiranih i provedbenih akata Europske komisije donesenih u svrhu provedbe Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 73/2009;
- utvrđuje Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju kao provedbeno tijelo za provedbu Uredbe Vijeća (EZ-a) br. 73/2009;
- propisuje financiranje sredstvima EAGF-a sukladno odredbama Uredbe Vijeća (EZ) br. 1290/2005 o financiranju zajedničke poljoprivredne politike;
- propisuju elementi nužni za provedbu programa izravne potpore: korisnici programa, sustav savjetovanja poljoprivrednika, upotreba integriranog administrativnog kontrolnog sustava (u daljnjem tekstu: IAKS), obračun prava i plaćanje;
- propisuju mjere potpore iz programa izravne potpore koje se primjenjuju na Republiku Hrvatsku, korištenje proizvodno vezane potpore te mogućnost korištenja specifične potpore.

Za potrebe provedbe sustava državne potpore poljoprivredi predloženim Zakonom se:

- definira državna potpora koja se kategorizira kao postojeća i nova državna potpora,
- utvrđuje Ministarstvo poljoprivrede kao nadležno tijelo za državne potpore u poljoprivredi,
- definiraju se davatelji i korisnici mjera državne potpore u poljoprivredi.

Za potrebe provedbe plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima, kao prijelaznoj državnoj potpori u razdoblju od tri godine nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji definiraju se uvjeti i postupak za dodjelu plaćanja, te omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima

Za potrebe provedbe mjera ruralnog razvoja predloženim Zakonom propisuje se potpora ruralnom razvoju koja će se kao dio Zajedničke poljoprivredne politike nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji provoditi sukladno odgovarajućim propisima Europske unije koji će uređivati način financiranja i provedbu mjera ruralnog razvoja u novom proračunskom razdoblju 2014.-2020.

Nadalje prijedlogom Zakona se definiraju nadležnosti u pogledu upravnog i inspeksijskog nadzora, ovlasti i način postupanja poljoprivrednog inspektora u provedbi inspeksijskog nadzora te prekršajne odredbe u slučaju povrede odredbi Zakona.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU PREDLOŽENOG ZAKONA

Ugovorom o pristupanju Republike Hrvatske u Europsku uniju od 2013. godine utvrđena je godišnja alokacija za program izravne potpore u 100% iznosu od 373 milijuna eura i godišnja alokacija za razminirano poljoprivredno zemljište u 100% iznosu od 9,6 milijuna eura, odnosno 382,6 milijuna eura. U desetogodišnjem razdoblju udio iz nacionalnog proračuna za financiranje programa izravne potpore smanjuje se dok se istovremeno svake godine postotno povećava udio povrata sredstava iz EAGF fonda počevši s 25% za 2013. godinu, 30% za 2014. godinu, 35% za 2015. godinu i 40% za 2016. godinu. U razdoblju 2017.-2022. porast iznosi 10% godišnje te se u 2022. godini 100% isplaćuje iz proračuna Europske unije.

Ugovorom o pristupanju utvrđena je i mogućnost nadoplate za program izravne potpore sredstvima iz državnog proračuna do 100% iznosa od prve godine primjene sustava izravne potpore tj. od 2013. godine.

Također, za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima Republika Hrvatska je dobila mogućnost da iz državnog proračuna može tri godine nakon pristupanja isplaćivati svoje potpore koje nisu sukladne Zajedničkoj poljoprivrednoj politici Europske unije u ukupnom godišnjem iznosu od 167.594.780 kuna.

Gornja granica za stvaranje obveza za program izravne potpore i plaćanja za iznimno osjetljive sektore iznosi 3.037.094.780,00 kuna. U odnosu na projekcije državnog proračuna za 2014. godinu (1.746.360.131,00 kuna) i uzimajući u obzir EU izvor povrata (25% od 382,6 milijuna eura ili preračunato 717.375.000,00 kuna), za provedbu programa izravne potpore (uključujući nacionalnu rezervu za razminirano poljoprivredno zemljište) i plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima za 2013. godinu, potrebno je osigurati dodatnih 573,3 milijuna kuna u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2014. godinu.

S obzirom na veći iznos u projekcijama državnog proračuna Republike Hrvatske za 2015. godinu (2.155.148.558,00 kuna) i povećanje povrata iz EU izvora (30% od 382,6 milijuna eura ili preračunato 860.850.000,00 kuna), za provedbu programa izravne potpore (uključujući nacionalnu rezervu za razminirano poljoprivredno zemljište) i plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima za 2014. godinu, potrebno je osigurati dodatnih 21,1 milijun kuna u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2015. godinu.

Za mjere ruralnog razvoja koje će se provoditi u novom programskom razdoblju 2014. – 2020. za Republiku Hrvatsku je iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj - EAFRD predviđena alokacija iznosa od 333 milijuna eura godišnje, a pri iskorištenju ovih sredstava potrebno je osigurati i nacionalno sufinanciranje.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE OVOGA ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Na temelju članka 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju po hitnom postupku, zbog potrebe usklađenja nacionalnog zakonodavstva s propisima Europske unije za područje programa izravne potpore u odnosu na obveze izravne primjene pravne stečevine Europske unije.

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku radi:

- provedbe sustava izravnih plaćanja već od 2013. godine sukladno propisima Europske unije koji postaju izravno primjenjivi danom pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju,
- pravovremene administrativne pripreme za primjenu usklađenog sustava programa izravne potpore i obveznog završetka procesa akreditacije Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju do konca ove godine.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTPORI POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

GLAVA I.

UVODNE ODREDBE

Svrha Zakona

Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom uređuje sljedeće:
- a) program izravne potpore,
  - b) plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima,
  - c) mjere ruralnog razvoja u okviru zajedničke poljoprivredne politike,
  - d) pravila državne potpore,
  - e) upravni i inspekcijski nadzor,
  - f) prekršajne odredbe.
- (2) Za potrebe stavka 1. točke a) ovoga članka, ovim se Zakonom utvrđuju:
- a) nadležna tijela i njihove zadaće te uvjeti u provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. godine o utvrđivanju zajedničkih pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i utvrđivanju određenih programa potpore za poljoprivrednike, o izmjeni uredaba (EZ-a) br. 1290/2005, (EZ-a) br. 247/2006, (EZ-a) br. 378/2007, te ukida Uredba (EZ-a) br. 1782/2003 (SL L 30, od 31. siječnja 2009.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 287/2013 (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 73/2009),
  - b) nadležna tijela za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1290/2005 od 21. lipnja 2005. godine o financiranju zajedničke poljoprivredne politike (SL L 209, od 11. kolovoza 2005.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) br. 121/2012 (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1290/2005).

GLAVA II.

PROGRAM IZRAVNE POTPORE

Pojmovi

Članak 2.

(1) Pojmovi u smislu Glave II. ovoga Zakona imaju jednako značenje kao pojmovi uporabljeni u Uredbi (EZ) br. 73/2009.

(2) Ostali pojmovi u smislu Glave II. ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Zajednička poljoprivredna politika* je zajednička politika Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) u sektoru poljoprivrede i ruralnog razvoja koja se provodi s ciljem osiguranja održive proizvodnje hrane i stabilne i sigurne opskrbe potrošača, te osiguranja adekvatnog

životnog standarda poljoprivrednika i uravnoteženog razvoja ruralnih krajeva država članica EU-a.

2. *Europski poljoprivredni jamstveni fond* (eng: *European Agricultural Guarantee Fund*, u daljnjem tekstu: EAGF) je poljoprivredni fond EU-a iz kojeg se financiraju izdaci za mjere prvog stupa Zajedničke poljoprivredne politike: program izravne potpore i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda.

Nadležno i provedbeno tijelo

Članak 3.

(1) Tijelo nadležno za provedbu Uredbe (EZ) br. 73/2009, Uredbe (EZ) br. 1290/2005 i ovoga Zakona je ministarstvo nadležno za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Ministar nadležan za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: ministar) donosi pravilnike, naredbe i napatke za potrebe provedbe programa izravne potpore u smislu Uredbe (EZ) br. 73/2009, Uredbe (EZ) br. 1290/2005 i ovoga Zakona.

(3) Program izravne potpore iz članka 11. ovoga Zakona provodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja).

(4) U provedbi programa izravne potpore sudjeluju i druga tijela sukladno odredbama ovoga Zakona.

Zadace Ministarstva

Članak 4.

Za potrebe provedbe programa izravne potpore u smislu Uredbe (EZ) br. 73/2009, Uredbe (EZ) br. 1290/2005 i ovoga Zakona, Ministarstvo obavlja, između ostalog, sljedeće poslove:

- utvrđuje mjere iz programa izravne potpore,
- određuje strukturu i način korištenja nacionalnih rezervi iz programa izravne potpore sukladno člancima 57., 57.a, 106. i 114. Uredbe (EZ) br. 73/2009,
- određuje strukturu komplementarnih nacionalnih izravnih plaćanja sukladno članku 132. Uredbe (EZ) br. 73/2009,
- utvrđuje vrstu i detaljne kriterije za provedbu specifične potpore sukladno člancima 68. i 69. Uredbe (EZ) br. 73/2009,
- informira korisnike o uvjetima i načinu korištenja mjera iz programa izravne potpore,
- utvrđuje propisane zahtjeve upravljanja iz Priloga II. Uredbe (EZ) br. 73/2009 i dobre poljoprivredne i okolišne uvjete iz Priloga III. Uredbe (EZ) br. 73/2009,
- utvrđuje mjere za očuvanje površina pod trajnim pašnjacima ustanovljenih na dan 1. srpnja 2013. godine sukladno članku 6. Uredbe (EZ) br. 73/2009,
- utvrđuje sustav za verifikaciju sadržaja tetrahidrokanabinola u usjevima konoplje sukladno članku 39. Uredbe (EZ) br. 73/2009,
- izvještava Europsku komisiju sukladno zahtjevima Uredbe (EZ) br. 73/2009 i Uredbe (EZ) br. 1290/2005.

*Zadaće Agencije za plaćanja***Članak 5.**

Za potrebe provedbe programa izravne potpore u smislu Uredbe (EZ) br. 73/2009, Uredbe (EZ) br. 1290/2005 i ovoga Zakona, Agencija za plaćanja obavlja, između ostalog, sljedeće poslove:

- upravlja i koristi integrirani administrativni i kontrolni sustav (IAKS) iz članka 9. ovoga Zakona,
- omogućava poljoprivrednicima uvid u popis propisanih zahtjeva upravljanja i dobrih poljoprivrednih i okolišnih uvjeta sukladno članku 4. Uredbe (EZ) br. 73/2009 te ih objavljuje na internetskoj stranici www.apprrr.hr,
- informira korisnike o potporama, uvjetima za ostvarenje potpora, načinu i vremenu podnošenja zahtjeva za potpore,
- prije svake godišnje kampanje zaprimanja zahtjeva stavlja na raspolaganje poljoprivrednicima obrasce zahtjeva za potporu (predispis) putem AGRONET sustava sukladno članku 19. Uredbe (EZ) br. 73/2009,
- provodi administrativnu kontrolu i kontrolu na terenu prije odobravanja zahtjeva za plaćanja sukladno članku 20. Uredbe (EZ) br. 73/2009,
- provodi kontrolu zadovoljavanja uvjeta višestruke sukladnosti koristeći postojeći administrativni i kontrolni sustav u smislu članka 22. Uredbe (EZ) br. 73/2009,
- vrši obračun prava na plaćanja i obavlja plaćanja korisnicima, nakon obavljenih propisanih kontrola i u rokovima sukladno članku 29. Uredbe (EZ) br. 73/2009 i sukladno drugim uredbama EU-a donesenim na temelju Uredbe (EZ) br. 1290/2005,
- prilikom plaćanja korisnicima koristi tečajnu razliku sukladno članku 45. Uredbe (EZ) br. 1290/2005,
- upravlja nacionalnim rezervama iz programa izravne potpore na način utvrđen od strane nadležnog tijela iz članka 4. alineje 2. ovoga Zakona,
- uspostavlja sustav za praćenje površina pod trajnim pašnjacima utvrđenima na dan 1. srpnja 2013. godine radi provedbe članka 6. Uredbe (EZ) br. 73/2009,
- dostavlja podatke nadležnom tijelu o aktivnostima vezanim uz provedbu programa izravne potpore uključujući i podatke o obračunu prava i isplati potpora korisnicima,
- dostavlja izvješća Europskoj komisiji, između ostalog sukladno članku 8. Uredbe (EZ) br. 1290/2005, te informacije vezane uz nepravilnosti sukladno članku 32. Uredbe (EZ) br. 1290/2005,
- omogućava tijelima Europske komisije pristup informacijama sukladno člancima 36. i 37. Uredbe (EZ) br. 1290/2005.

*Financiranje***Članak 6.**

(1) Program izravne potpore kao dio Zajedničke poljoprivredne politike financira se u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1290/2005.

(2) Program izravne potpore financira se sredstvima EAGF-a sukladno članku 121. Uredbe (EZ) br. 73/2009, te sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske sukladno članku 132. stavku 2. podstavku c. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

*Korisnik programa izravne potpore***Članak 7.**

(1) Korisnik programa izravne potpore je poljoprivrednik u smislu članka 2. Uredbe (EZ) br. 73/2009 čije je poljoprivredno gospodarstvo upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva sukladno Zakonu o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012 i 120/2012).

(2) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka dužan je omogućiti kontrolu na terenu u smislu članka 20. i 22. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

*Savjetovanje korisnika***Članak 8.**

(1) Poljoprivredna savjetodavna služba provodi savjetovanje korisnika u smislu članka 12. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

(2) Sustav savjetovanja u području javnog zdravlja, zdravlja životinja te dobrobiti životinja, osim Poljoprivredne savjetodavne službe, mogu provoditi i Hrvatska poljoprivredna agencija i veterinarske organizacije s javnim ovlastima.

(3) Sukladno članku 13. Uredbe (EZ) br. 73/2009, savjetodavna tijela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužna su poštivati odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka (Narodne novine, br. 103/2003, 118/2006, 41/2008, 130/2011 i 106/2012 – pročišćeni tekst), te ne smiju osobne informacije o korisnicima koje su stekla savjetodavnim radom davati drugim osobama, izuzev slučajeva nepravilnosti i prekršaja utvrđenih tijekom obavljanja savjetodavnih aktivnosti, o kojima su dužna obavijestiti nadležna javna tijela.

*Integrirani administrativni kontrolni sustav***Članak 9.**

(1) U smislu članka 15. Uredbe (EZ) br. 73/2009, integrirani administrativni kontrolni sustav Agencije za plaćanja (u daljnjem tekstu: IAKS) sastoji se od:

- jedinstvene identifikacije korisnika koji podnose zahtjeve,
- sustava za identifikaciju zemljišnih parcela (u daljnjem tekstu: ARKOD sustav),
- sustava za identifikaciju i registraciju životinja (u daljnjem tekstu: JRDŽ),
- sustava za identifikaciju i registraciju prava na plaćanje,
- podnošenja zahtjeva,
- administrativne kontrole zahtjeva i
- kontrole na terenu.

(2) U smislu članka 17. Uredbe (EZ) br. 73/2009, ARKOD sustav je evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta u digitalnom grafičkom obliku.

(3) Za identifikaciju korisnika koriste se jedinstveni matični identifikacijski broj poljoprivrednog gospodarstva (MIBPG) koji se dodjeljuje prilikom upisa u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava i osobni identifikacijski broj (OIB) fizičke ili pravne osobe.

Obračun prava na plaćanja i plaćanje

Članak 10.

(1) Agencija za plaćanja provodi obračun prava na plaćanja po korisniku za mjere iz programa izravne potpore do 15. svibnja u godini nakon godine podnošenja zahtjeva po provedenim aktivnostima sukladno člancima 20. do 24. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

(2) Agencija za plaćanja za svakog korisnika donosi odluku o ostvarivanju prava na mjere iz programa izravne potpore, koju korisniku dostavlja preko zaštićene mrežne aplikacije – Agronet sustava, a najkasnije do 31. svibnja u godini nakon godine podnošenja zahtjeva.

(3) Odluka iz stavka 2. ovoga članka nije upravni akt.

(4) Na odluku iz stavka 2. ovoga članka korisnik ima pravo podnijeti prigovor povjerenstvu za prigovore u Agenciji za plaćanja u roku od 30 dana od dana dostave odluke u smislu stavka 2. ovoga članka.

Mjere programa izravne potpore

Članak 11.

(1) Program izravne potpore obuhvaća :

1. Prava na plaćanja za:
  - regionalno plaćanje,
  - plaćanje iz nacionalne rezerve,
  - plaćanje iz posebne nacionalne rezerve za razminirano zemljište;
2. Proizvodno vezana plaćanja:
  - premije za krave dojilje, ovce i koze (u daljnjem tekstu: premije);
  - dopunska premija za ovce i koze;
3. Specifičnu potporu.

(2) Za primjenu programa izravne potpore čitav teritorij Republike Hrvatske smatra se jednom regijom.

Omotnica za mjere iz programa izravne potpore

Članak 12.

(1) Omotnica za mjere iz programa izravne potpore sukladno Prilogu 8. Tablici 3. Uredbe (EZ) br. 73/2009, predstavlja gornju godišnju granicu za stvaranje obveza državnog proračuna Republike Hrvatske.

(2) Ukoliko su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske manja od omotnice iz stavka 1. ovoga članka, vrijednost plaćanja iz programa izravne potpore proporcionalno se umanjuje, sukladno članku 132. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

(3) Proporcionalno umanjenje iz stavka 2. ovoga članka primjenjuje se samo na udio financiranja Republike Hrvatske iz državnog proračuna.

(4) Financijsku strukturu omotnice iz stavka 1. ovoga članka uredbom će za svaku godinu propisati Vlada Republike Hrvatske.

Pravo na regionalno plaćanje

Članak 13.

(1) Pravo na regionalno plaćanje dodjeljuje se za prihvatljive površine pašnjaka i ostalih vrsta korištenja zemljišta.

(2) U smislu članka 61. Uredbe (EZ) br. 73/2009, vrijednost prava na regionalno plaćanje za pašnjake ne može biti veća od jedne četvrtine vrijednosti prava na regionalno plaćanje za ostale vrste korištenja zemljišta.

Nacionalna rezerva prava na plaćanje

Članak 14.

(1) Nacionalna rezerva se koristi za dodjeljivanje prava na plaćanje sukladno članku 57. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

(2) Nacionalna rezerva prava na plaćanje u 2013. godini koristi se za korisnike koji se nalaze u posebnom položaju sukladno članku 57. stavku 3. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

(3) Korisnici u posebnom položaju iz stavka 2. ovoga članka jesu oni kojima su u 2012. godini temeljem referentne godine dodijeljena prava na plaćanje iz nacionalne rezerve za sektore mlijeka, tova goveda, ovaca i koza te duhana i korisnici koji su izvršili ulaganja u sektorima mlijeka, tova goveda te ovaca i koza prije 1. siječnja 2013. godine.

(4) Referentna godina iz stavka 3. ovoga članka je 2011. godina ili 2010. godina u slučaju kada su korisnici iz stavka 2. ovoga članka zbog više sile imali značajno smanjenu proizvodnju u 2011. godini.

Prijenos prava na regionalno plaćanje

Članak 15.

(1) Prijenos prava na regionalno plaćanje u slučaju prodaje sa ili bez odgovarajućeg broja prihvatljivih hektara ima za posljedicu vraćanje dijela prava u nacionalnu rezervu sukladno članku 43. Uredbe (EZ) br. 73/2009.

(2) Kriterije i načine prijenosa prava propisat će ministar pravilnikom.

Nacionalna rezerva za razminirano zemljište

Članak 16.

Prava na plaćanje iz posebne nacionalne rezerve za razminirano zemljište dodjeljuju se sukladno članku 57.a Uredbe (EZ) br. 73/2009.

*Premija za ovce i koze***Članak 17.**

(1) Sukladno članku 101. Uredbe (EZ) br. 73/2009, a u smislu članka 52. Uredbe (EZ) br. 73/2009, premije za ovce i koze iznose:

- za koze 8,4 eura u kunskoj protuvrijednosti po grlu,
- za ovce 10,5 eura u kunskoj protuvrijednosti po grlu za korisnike koji ne prodaju mlijeko i mliječne proizvode od ovčjeg mlijeka, odnosno 8,4 eura u kunskoj protuvrijednosti po grlu za korisnike koji prodaju mlijeko i mliječne proizvode od ovčjeg mlijeka.

(2) Minimalni broj ovaca i koza za koje korisnik može podnijeti zahtjev je 10 grla.

*Dopunska premija za ovce i koze***Članak 18.**

(1) Sukladno članku 102. Uredbe (EZ) br. 73/2009, a u smislu članka 52. Uredbe (EZ) br. 73/2009, dopunska premija za ovce i koze iznosi 3,5 eura u kunskoj protuvrijednosti po grlu.

(2) U smislu članka 102. Uredbe (EZ) br. 73/2009, dopunska premija za ovce i koze isplaćuje se korisnicima čija gospodarstva imaju najmanje 50% površina koje se koriste za poljoprivrednu djelatnost na područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi koja će propisati ministar pravilnikom.

(3) Pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka definirat će se područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi za potrebe provedbe ovoga članka, kao i provedbe mjera iz Programa ruralnog razvoja iz članka 30. ovoga Zakona.

*Premija za krave dojlje***Članak 19.**

Sukladno članku 111. Uredbe (EZ) br. 73/2009, a u smislu članka 53. Uredbe (EZ) br. 73/2009, premija za krave dojlje iznosi 200 eura u kunskoj protuvrijednosti po grlu.

*Specifična potpora***Članak 20.**

Mjere specifične potpore provodit će se sukladno člancima 68. i 69. Uredbe (EZ) br. 73/2009 i u skladu s odobrenjem Europske komisije.

*Podnošenje zahtjeva za izravnu potporu***Članak 21.**

U smislu članka 56. Uredbe (EZ) br. 73/2009, jedinstveni zahtjev za izravnu potporu podnosi se od 1. ožujka do 15. svibnja godine za koju se dodjeljuje potpora, uz iznimke koje će propisati ministar pravilnikom u skladu s člankom 22. ovoga Zakona.

*Provedbeni propis***Članak 22.**

Način provedbe mjera iz programa izravne potpore te detaljne uvjete, kriterije i postupke za ostvarenje potpore propisat će ministar pravilnikom.

GLAVA III.

PLAĆANJA U IZNIMNO OSJETLJIVIM SEKTORIMA DO 2015.GODINE

*Korisnik***Članak 23.**

Korisnik plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima je fizička ili pravna osoba koja obavlja poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu upisanom u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sukladno Zakonu o poljoprivredi (Narodne novine, br. 149/2009, 127/2010, 50/2012 i 120/2012) te ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

*Provedbeno tijelo***Članak 24.**

(1) Plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima iz članka 25. ovoga Zakona provodi Agencija za plaćanja.

(2) Za potrebe provedbe plaćanja iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe iz članka 5. ovoga Zakona.

*Vrste plaćanja***Članak 25.**

- (1) Plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima obuhvaćaju godišnja plaćanja za:
- šećernu repu, po hektaru,
  - ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, po litri,
  - duhan, po kilogramu,
  - mliječne krave, po grlu i
  - rasplodne krmače, po grlu.

(2) Zahtjev za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima za tekuću godinu podnosi se od 1. ožujka do 15. svibnja tekuće godine Agenciji za plaćanja zajedno sa zahtjevom za izravnom potporom iz članka 21. ovoga Zakona.

- (3) Uvjeti za ostvarenje plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima jesu:
- minimalni obujam proizvodnje (u daljnjem tekstu: minimalno poticana količina) utvrđen u Dodatku 2. koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona,
  - evidentirane površine iz zahtjeva u ARKOD sustavu,
  - propisno označena i evidentirana grla iz zahtjeva u JRDŽ-u.

Omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima

Članak 26.

(1) Omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima predstavlja godišnju gornju granicu za stvaranje obveza državnog proračuna Republike Hrvatske.

(2) Raspodjela omotnice iz stavka 1. ovoga članka prikazana je u Dodatku 1., koji je prilog i sastavni dio ovoga Zakona.

(3) Ukoliko su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske manja od omotnice iz stavka 2. ovoga članka, vrijednost plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima proporcionalno se umanjuje.

(4) Sredstva za financiranje plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima osiguravaju se isključivo u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Jedinični iznosi za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima

Članak 27.

(1) Maksimalni jedinični iznosi za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima utvrđeni su u Dodatku 2. ovoga Zakona.

(2) Ukoliko ukupna godišnja vrijednost zahtjeva za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima premaši Omotnicu za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima iz Dodatka 1. ovoga Zakona, maksimalni jedinični iznosi proporcionalno se smanjuju.

(3) Ukoliko je ukupna godišnja vrijednost zahtjeva za plaćanja u pojedinim iznimno osjetljivim sektorima manja od omotnica za plaćanja pojedinog sektora, razlika se proporcionalno raspoređuje na one sektore u kojima su zahtjevi premašili odgovarajuće omotnice iz Dodatka 1., vodeći pritom računa da maksimalni jedinični iznosi iz Dodatka 2. ovoga Zakona ne smiju biti prekoračeni.

Uvjeti za provedbu plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima

Članak 28.

(1) Korisnici ostvaruju plaćanje za maslinovo ulje za prodane i isporučene količine kategorija ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje.

(2) Korisnici ostvaruju plaćanje za ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje ukoliko posjeduju najmanje 30 stabala maslina.

(3) Korisnici ostvaruju plaćanje za duhan I., II., III. i IV. klase za proizvedeni i predani list duhana na preradu registriranom obrađivaču duhana.

(4) Korisnici ostvaruju plaćanje za mliječne krave po kravi mliječne ili kombinirane pasmine i njihovih križanaca u proizvodnji mlijeka kod kojih se provodi kontrola mliječnosti.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, kod korisnika koji ostvaruje plaćanje za manje od 5 mliječnih krava, krave ne moraju biti u sustavu kontrole mliječnosti.

(6) Kriterije i postupke za provedbu plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima iz članka 25. propisat će ministar pravilnikom.

GLAVA IV.

MJERE RURALNOG RAZVOJA U OKVIRU ZAJEDNIČKE POLJOPRIVREDNE POLITIKE

Vremenski i pravni okvir

Članak 29.

Potpora ruralnom razvoju dio je Zajedničke poljoprivredne politike, a provodit će se sukladno odgovarajućim propisima EU-a koji će uređivati način financiranja i provedbu mjera ruralnog razvoja u novom proračunskom razdoblju EU 2014.-2020.

Program ruralnog razvoja

Članak 30.

(1) Mjere ruralnog razvoja utvrdit će se Programom ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Program), koji donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva, a odobrava ga Europska komisija.

(2) Način i uvjete provedbe mjera ruralnog razvoja iz Programa utvrđuje ministar pravilnicima.

Financiranje

Članak 31.

Mjere ruralnog razvoja financirat će se dijelom sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, dijelom sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske te sredstvima korisnika na način koji će biti utvrđen Programom iz članka 30. ovoga Zakona.

*Tijela za upravljanje, provedbu i praćenje provedbe Programa***Članak 32.**

(1) Ustrojstvena jedinica nadležna za ruralni razvoj u Ministarstvu je upravljačko tijelo odgovorno za upravljanje Programom.

(2) Agencija za plaćanja je tijelo odgovorno za operativnu provedbu mjera ruralnog razvoja, koja, između ostalog, uključuje administrativnu kontrolu zahtjeva za potporu, kontrolu na terenu, obračun i isplatu korisnicima, te računovodstvo i izvještavanje vezano uz korištenje svih izvora sredstava za financiranje mjera ruralnog razvoja iz Programa.

(3) Odbor za praćenje provedbe Programa je tijelo odgovorno za praćenje provedbe i odobrenje prijedloga izmjena Programa, a imenuje ga ministar.

*Mreža za ruralni razvoj***Članak 33.**

(1) Mreža za ruralni razvoj okuplja zainteresirane sudionike razvoja u ruralnom prostoru i sudjeluje u pripremi i provedbi Programa.

(2) Uvjete i način uspostavljanja, organizaciju i djelovanje Mreže za ruralni razvoj propisuje ministar pravilnikom.

GLAVA V.

DRŽAVNA POTPORA

Članak 34.

(1) Državna potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: državna potpora) dodjeljuje se sukladno pravilima EU-a o pružanju državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju propisanim:

- Smjernicama Zajednice o državnoj potpori u sektoru poljoprivrede i šumarstva 2007.-2013. (SL L 319, 27. prosinca 2006.),
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1857/2006 od 15. prosinca 2006. o primjeni članka 87. i 88. Ugovora na državne potpore malim i srednjim poduzetnicima koji se bave proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda i o izmjenama i dopunama Uredbe (EZ) br. 70/2001 (SL L 358, 16. prosinca 2006.),
- Uredbom Komisije (EZ) br. 1535/2007 od 20. prosinca 2007. o primjeni članka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na potporu male vrijednosti u sektoru poljoprivredne proizvodnje (SL L 3337, 21. prosinca 2007).

(2) Državna potpora kategorizira se kao:

1. postojeća državna potpora, u primjeni prije pristupanja i koja se želi dodjeljivati u prijelaznom razdoblju od tri godine nakon pristupanja Republike Hrvatske u EU,

2. nova državna potpora, koja će se dodjeljivati nakon pristupanja Republike Hrvatske u EU.

(3) Postojeća državna potpora prijavljuje se Europskoj komisiji u razdoblju do četiri mjeseca od dana pristupanja, nakon čega Europska komisija može pokrenuti postupak za ukidanje pojedinih mjera državne potpore koje nisu usklađene sa zajedničkim tržištem EU-a.

(4) Nova državna potpora usklađena s pravilima EU-a prijavljuje se Europskoj komisiji i smije se dodjeljivati nakon dobivenog pozitivnog mišljenja nadležnog tijela.

Nadležno tijelo

Članak 35.

- (1) Nadležno tijelo za državne potpore je Ministarstvo koje obavlja sljedeće poslove:
- daje mišljenja na prijedloge državnih potpora u odnosu na njihovu usklađenost s pravilima o državnim potporama prije prijave Europskoj komisiji radi odobrenja,
  - prijavljuje Europskoj komisiji prijedloge državnih potpora,
  - daje mišljenja o usklađenosti prijedloga državnih potpora izuzetih od obveze prijave Europskoj komisiji sukladno odgovarajućim uredbama EU-a o izuzetim državnim potporama i potporama male vrijednosti,
  - prikuplja, prati i obrađuje podatke o državnim potporama,
  - vodi Registar državnih potpora,
  - izrađuje godišnje izvješće o dodijeljenim državnim potporama sukladno nacionalnim propisima i pravilima EU-a,
  - pruža stručnu pomoć davateljima državnih potpora,
  - izvješćuje Europsku komisiju o dodijeljenim državnim potporama,
  - posreduje u komunikaciji između davatelja državnih potpora i Europske komisije.

(2) Sadržaj, oblik i način dostave prijedloga državnih potpora, postupak donošenja mišljenja o usklađenosti s odgovarajućim uredbama EU-a, način i rokove za prijavu Europskoj komisiji, postupak prijave i način dostavljanja podataka od strane davatelja državnih potpora, sadržaj i način vođenja Registra državnih potpora i druga pitanja vezana uz državnu potporu propisuje ministar pravilnikom.

Davatelji državne potpore

Članak 36.

(1) Davatelji državne potpore u smislu ovoga Zakona jesu središnja tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te svaka pravna osoba koja dodjeljuje državne potpore.

(2) Sredstva za državne potpore iz stavka 1. ovoga članka davatelji osiguravaju u svom proračunu.

*Korisnik državne potpore***Članak 37.**

Korisnik državne potpore je svaka pravna ili fizička osoba koja se bavi proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište poljoprivrednih proizvoda iz Priloga 1. Ugovora o funkcioniranju EU-a, a prima državnu potporu bez obzira na njezin oblik i namjenu.

GLAVA VI.

UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 38.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavljaju poljoprivredni inspektori Ministarstva.

(3) Poslove poljoprivredne inspekcije u prvom stupnju obavljaju poljoprivredni inspektori, a u drugom stupnju rješava Povjerenstvo za rješavanje o žalbama pri Ministarstvu čije članove imenuje Vlada Republike Hrvatske. Povjerenstvo čine tri člana koja se imenuju iz reda državnih službenika u Ministarstvu koji imaju završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij i najmanje pet (5) godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

Članak 39.

U provedbi inspekcijskog nadzora poljoprivredni inspektor ima sljedeća prava, dužnosti i ovlasti:

- pregledavati poljoprivredno zemljište, pregledavati poslovne i proizvodne prostore te objekte, pregledavati uređaje, robu, usjeve, nasade, stoku, poslovnu dokumentaciju i druge stvari kod nadziranih korisnika,
- zatražiti i pregledati isprave kojima se može utvrditi identitet osoba koje nazoče nadzoru i osoba zatečenih na mjestu nadzora,
- fotografirati ili snimiti osobe, poljoprivredno zemljište, prostore, objekte i drugo iz alineje 1. ovoga stavka,
- uzimati uzorke robe i materijala za potrebe ispitivanja,
- provoditi uvid u isprave korisnika koje se odnose na ostvarivanje potpore,
- izvršiti uvid u službene evidencije i baze podataka potrebne za obavljanje nadzora,
- provjeravati udovoljava li korisnik uvjetima za ostvarivanje potpore,
- utvrđivati nezakonito ostvarivanje potpore,
- prikupljati podatke i obavijesti od odgovornih osoba, svjedoka i drugih osoba,
- nadzirati i ostalo propisano ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Članak 40.

(1) Inspekcijski nadzor provodi se prije i nakon isplate sredstava potpore.

(2) Ako poljoprivredni inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propisi doneseni na temelju njega, rješenjem će:

- narediti povrat nezakonito ostvarenih sredstava,
- utvrditi da korisnik potpore djelomično ili u cijelosti ne udovoljava uvjetima za ostvarivanje potpore,
- odrediti druge mjere i radnje za koje je ovlašten ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

(3) Poljoprivredni inspektor donijet će rješenje iz stavka 2. ovoga članka bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora.

(4) Korisnik je dužan izvršiti povrat sredstava u roku od 30 dana od dana zaprimanja rješenja.

Članak 41.

(1) Rješenje iz članka 40. stavka 2. ovoga Zakona, poljoprivredni je inspektor dužan dostaviti korisniku i Agenciji za plaćanja. Dokaz o primitku rješenja od strane korisnika poljoprivredni inspektor dužan je dostaviti Agenciji za plaćanja najkasnije tri (3) dana od dana primitka elektronički ili poštom.

(2) Rješenje iz članka 40. stavka 2. ovoga Zakona, poljoprivredni je inspektor dužan dostaviti Agenciji za plaćanja najkasnije u roku od osam dana od dana izvršnosti rješenja. Rješenje treba sadržavati potvrdu izvršnosti.

(3) U slučaju da korisnik ne izvrši naredeni povrat sredstava u roku od 30 dana od dana zaprimanja rješenja, poljoprivredni inspektor šalje zahtjev za provedbu postupka ovrhe i isti dostavlja na znanje Ministarstvu i Agenciji za plaćanja.

Članak 42.

(1) Protiv rješenja poljoprivrednog inspektora može se u roku od 15 dana od dana dostave rješenja izjaviti žalba.

(2) O žalbi iz stavka 1. ovoga članka rješava Povjerenstvo za rješavanje o žalbama iz članka 38. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Kada o žalbi rješava Povjerenstvo iz članka 38. stavka 3. ovoga Zakona postupak do donošenja rješenja vodi službena osoba u Ministarstvu kojoj je u opisu poslova vođenje toga postupka, sukladno Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva.

(4) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Protiv rješenja Povjerenstva za rješavanje o žalbama donesenih na temelju ovoga Zakona žalba nije dopuštena, nego se može pokrenuti upravni spor.

Članak 43.

(1) Korisnik prava na potporu, odnosno drugi nadzirani subjekt, dužan je poljoprivrednom inspektorom omogućiti obavljanje inspekcijskog nadzora i osigurati uvjete za nesmetan rad.

(2) Korisnik prava na potporu, odnosno drugi nadzirani subjekt, dužan je na zahtjev poljoprivrednog inspektora dopustiti uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju te pružiti potrebne podatke.

(3) Korisnik prava na potporu, odnosno drugi nadzirani subjekt, dužan je na zahtjev poljoprivrednog inspektora dostaviti ili pripremiti poslovnu dokumentaciju i podatke potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora u roku koji mu poljoprivredni inspektor odredi.

(4) U provedbi inspekcijskog nadzora poljoprivredni inspektor može, do donošenja odluke o prekršaju ili presude o kaznenom dijelu, privremeno oduzeti dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili sudskom postupku mogu poslužiti kao dokaz.

(5) Na sva pitanja u svezi s inspekcijskim nadzorom koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o poljoprivredi.

GLAVA VII.**POVRAT SREDSTAVA****Članak 44.**

(1) U slučaju administrativne pogreške koja za posljedicu ima pogrešnu isplatu, Agencija za plaćanja izdaje odluku kojom od korisnika zahtijeva povrat neosnovano isplaćenih sredstava u roku od 30 dana od dana dostave odluke korisniku.

(2) U slučaju da se nakon izvršene isplate potpore korisnicima, na temelju naknadne kontrole na terenu, utvrdi nepravilnost učinjena od strane korisnika, Agencija za plaćanja donosi odluku o povratu sredstava kojom od korisnika zahtijeva povrat isplaćenih sredstava u roku od 30 dana od dostave odluke korisniku.

(3) Ukoliko korisnik nije vratio sredstva iz stavaka 1. i 2. ovoga članka na taj iznos se nakon isteka roka obračunava zakonska zatezna kamata.

Članak 45.

(1) Korisnik je dužan davati točne podatke u namjeri ostvarivanja sredstava potpore.

(2) Korisnik je dužan vratiti sredstva potpore dobivena na temelju netočnih podataka i/ili ako ih je ostvario protivno uvjetima i odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, na račun državnog proračuna Republike Hrvatske naveden u rješenju inspekcije Ministarstva, odnosno odluci Agencije za plaćanja.

(3) U slučaju da korisnik iz stavka 2. ovoga članka ne vrati sredstva potpore u roku određenom rješenjem poljoprivrednog inspektora ili odlukom o povratu dužan je platiti zakonske zatezne kamate.

(4) Korisnici programa izravne potpore, plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima i mjera ruralnog razvoja moraju čuvati isprave na temelju kojih su ostvarili potporu četiri godine od dana podnošenja zahtjeva na temelju kojeg su ostvarili pravo na potporu.

Članak 46.

(1) U slučaju nepoštivanja roka za povrat sredstava zatražen rješenjem inspektora ili odlukom Agencije za plaćanja, Agencija za plaćanja će za iznos duga i pripadajuće zakonske zatezne kamate izvršiti umanjene prve sljedeće isplate za izravna plaćanja ili isplate za plaćanja u sklopu mjera ruralnog razvoja.

(2) U slučaju nemogućnosti naplate duga u razdoblju od godine dana, Agencija za plaćanja će zatražiti zaštitu svojih prava putem nadležnog suda.

(3) Tijekom trajanja sudskog postupka, kao i tijekom trajanja ovršnog postupka, Agencija za plaćanja zadržava pravo da prvu sljedeću odobrenu isplatu umani za iznos duga utvrđen rješenjem inspekcije ili odlukom Agencije za plaćanja. O naplaćenom iznosu duga od iznosa odobrene isplate, Agencija za plaćanja je dužna obavijestiti nadležni sud pred kojim se vodi postupak i Ministarstvo.

Članak 47.

(1) Isplata potpora obavlja se na žiro račun korisnika.

(2) U slučaju da Agencija za plaćanja ne raspolaže ispravnim podacima o računu korisnika na koji je potrebno izvršiti isplatu odobrene potpore, Agencija za plaćanja će obavijestiti korisnika da dostavi ispravne podatke o računu.

(3) Korisnik se obvezuje izvršiti ispravak računa najkasnije u roku od tri godine od dana dostave obavijesti iz stavka 2. ovoga članka i ispravne podatke o računu dostaviti Agenciji.

(4) Ukoliko korisnik ne postupi sukladno stavku 3. ovoga članka, gubi pravo na isplatu potpore koja je dospjela u roku od 3 godine od dana primitka obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

GLAVA VIII.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 48.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. ne čuva isprave na temelju kojih je ostvario potporu (članak 45. stavak 4.),

2. sprječava ili ometa poljoprivrednog inspektora u obavljanju inspekcijskog nadzora (članak 43. stavak 1.),
3. ne dopušta uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju i ne pruža potrebne podatke (članak 43. stavak 2.),
4. na zahtjev poljoprivrednog inspektora ne dostavi u određenom roku poslovnu dokumentaciju ili podatke koji su potrebni za obavljanje inspekcijskog nadzora (članak 43. stavak 3.),
5. sprječava privremeno oduzimanje poslovnih knjiga i druge dokumentacije, kao i oduzimanje predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u sudskom postupku (članak 43. stavak 4.),
6. ne postupi po izvršnom rješenju nadležnog poljoprivrednog inspektora (članak 40. stavak 4.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 8.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini fizička osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 8.000,00 kuna.

GLAVA IX.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 49.

(1) Ministar će donijeti provedbene propise iz članaka 15., 18., 22., 28. i 35. ovoga Zakona u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona, osim pravilnika iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona koje će donijeti u roku od 90 dana nakon donošenja Programa iz članka 30. stavka 1. ovoga Zakona. (2) Do donošenja provedbenih propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (»Narodne novine«, br. 92/10., 127/10., 124/11. i 50/12.) i Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (»Narodne novine«, br. 120/12 i 136/12):

1. Pravilnik o uvjetima višestruke sukladnosti u poljoprivrednoj proizvodnji (Narodne novine, broj 10/2010),
2. Pravilnik o dobrim poljoprivrednim i okolišnim uvjetima (Narodne novine, broj 65/2013),
3. Pravilnik o sustavu savjetovanja poljoprivrednika vezano uz višestruku sukladnost (Narodne novine, broj 22/2010),
4. Pravilnik o ostvarivanju prava na potporu osiguranja od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi (Narodne novine, broj 33/2012),
5. Pravilnik o potpori za kapitalna ulaganja u poljoprivredi (Narodne novine, br. 46/2011 i 103/2011),
6. Pravilnik o područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi (Narodne novine, broj 44/2011),
7. Pravilnik o načinu prijavljivanja i prikupljanja podataka o postojećim mjerama lokalne potpore te načinu vođenja i sadržaju registra državnih potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, broj 16/2013),
8. Pravilnik o provedbi mjere potpore za organizaciju manifestacija (Narodne novine, broj 20/2013),

9. Pravilnik o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta (Narodne novine, br. 149/2011, 131/2012 i 24/2013),
10. Pravilnik o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja (Narodne novine, br. 145/2012 i 29/2013),
11. Pravilnik o mreži za ruralni razvoj (Narodne novine, br. 86/2011, 114/2011 i 96/2012).

Članak 50.

(1) Postupci započeti po odredbama Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012), Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012), Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010) i Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009) dovršit će se po odredbama tih Zakona.

(2) Inspekcijski postupci nad korisnicima potpora ostvarenih temeljem Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012), Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 92/2010, 127/2010, 124/2011 i 50/2012), Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 83/2009, 153/2009 i 60/2010) i Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu (Narodne novine, br. 87/2002, 117/2003, 82/2004, 12/2005, 85/2006, 141/2006, 134/2007, 85/2008 i 4/2009) provest će se po odredbama tih Zakona.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odredbe članka 62. stavaka 4., 5., 6. i 7. Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012) ne primjenjuju se na korisnike koji su podnijeli zahtjev za izravna plaćanja, državnu potporu i IAKS mjere ruralnog razvoja za 2013. godinu, a dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, odredbe članka 40. stavaka 1., 2. i 3. Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012) ne primjenjuju se na korisnike koji su podnijeli zahtjev za IAKS mjere ruralnog razvoja za 2013. godinu, a dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 51.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012).

Članak 52.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

PRILOZI

Dodatak 1. Omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima prema članku 26. ovoga Zakona

Omotnica za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima, kn	
Mliječne krave	48.000.000,00
Krmače	33.120.000,00
Šećerna repa	30.969.000,00
Maslinovo ulje	15.380.000,00
Duhan	40.125.780,00
Ukupno	167.594.780,00

Dodatak 2. Minimalno poticane količine i maksimalni jedinični iznosi za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima prema člancima 25. i 27. ovoga Zakona

Vrsta izravnog plaćanja	Minimalno poticane količine	Maksimalni jedinični iznos, kn
Šećerna repa, ha	1	1.395,00
Ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, l	50	10,00
Duhan, kg	sve isporučene količine	3,35
Mliječne krave, grlo	1	836,00
Rasplodne krmače, grlo	6	530,00

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Člankom je propisano područje uređenja ovoga Zakona. Za potrebe programa izravne potpore utvrđuju se nadležnosti i zadaće za njihovu provedbu sukladno aktima Europske unije navedenim u članku.

Uz članak 2.

Člankom se propisuju pojmovi za potrebe programa izravne potpore.

Uz članak 3.

Člankom se propisuju nadležno i provedbeno tijelo za provedbu programa izravne potpore.

Uz članke 4. i 5.

Propisuju se zadaće nadležnog i provedbenog tijela u provedbi programa izravne potpore.

Uz članak 6.

Utvrđuje se način financiranja programa izravne potpore.

Uz članak 7.

Definira se korisnik programa izravne potpore i propisuje obveza omogućavanja kontrole na terenu.

Uz članak 8.

Utvrđuje se da Poljoprivredna savjetodavna služba provodi savjetovanje korisnika, te mogućnost da sustav savjetovanja u području javnog zdravlja, zdravlja životinja te dobrobiti životinja mogu provoditi i Hrvatska poljoprivredna agencija i veterinarske organizacije s javnim ovlastima.

Uz članak 9.

Propisuju se sastavni dijelovi integriranog sustava za administraciju izravnih plaćanja (IAKS-a).

Uz članak 10.

Propisuje se donošenje odluke o ostvarivanju prava na plaćanja za mjere iz programa izravne potpore od strane Agencije za plaćanja koja se korisniku dostavlja putem Agronet sustava i mogućnost korisnika da na odluku podnese prigovor.

Uz članak 11.

Ovim člankom se propisuju mjere iz programa izravne potpore.

Uz članak 12.

Ovim člankom je uređena omotnica za mjere iz programa izravne potpore. Omotnica predstavlja gornju granicu za stvaranje obveza državnog proračuna Republike Hrvatske. Sredstva za omotnicu se od 2013. proizvodne godine osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunu Europske unije. Isto tako, propisuje se da se na udio financiranja Republike Hrvatske iz državnog proračuna primjenjuje proporcionalno umanjenje s obzirom na raspoloživa sredstva. Vlada Republike Hrvatske će za svaku godinu propisati financijsku strukturu omotnice.

Uz članke 13. do 20.

Uređuje se provedba mjera iz programa izravne potpore (regionalno plaćanje, prijenos prava na regionalno plaćanje, plaćanje iz nacionalne rezerve, plaćanje iz posebne nacionalne rezerve za razminirano zemljište, premije za krave dojilje, premije za ovce i koze, specifična potpora).

Uz članak 21.

Propisuje se razdoblje za podnošenje zahtjeva za izravnu potporu.

Uz članak 22.

Propisuje se da će način provedbe mjera iz programa izravne potpore te detaljne uvjete, kriterije i postupke za ostvarenje potpore propisat ministar pravilnikom.

Uz članke 23. do 28.

Uređuju se plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima (šećerna repa, ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, duhan, mliječne krave, rasplodne krmače) za koje će Republika Hrvatska u prijelaznom razdoblju do 2015. godine osigurati sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Uz članke 29. do 33.

Uređuje se okvir za provedbu mjera ruralnog razvoja u okviru zajedničke poljoprivredne politike u novom proračunskom razdoblju EU 2014.-2020. Mjere ruralnog razvoja utvrdit će se Programom ruralnog razvoja, a financirat će se dijelom sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, dijelom sredstvima državnog proračuna Republike Hrvatske te sredstvima korisnika na način koji će biti utvrđen Programom. Također su za provedbu programa definirana tijela za upravljanje, provedbu i praćenje provedbe Programa.

Uz članke 34. do 37.

Pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji Uredba Vijeća EZ br. 659/1999 počinje se izravno primjenjivati i u Republici Hrvatskoj, te za glavne poslove sustava državnih potpora u sektoru poljoprivrede u Republici Hrvatskoj postaje isključivo nadležna Europska komisija. Ona je nadležna za ocjenu prijedloga državnih potpora država članica, nadzor programa državnih potpora, provjeravanje moguće nezakonite državne potpore, te, u slučaju utvrđenja njihove stvarne nezakonitosti, ili nepravilne upotrebe, nalaganje njihova povrata, pokretanje postupka pred Europskim sudom u slučaju nepoštivanja vlastitih odluka od strane države članice, a zbog mogućeg kršenja Ugovora. Radi prilagodbe tim okolnostima, predlažu se članci kojima će se omogućiti funkcioniranje sustava državnih potpora u sektoru poljoprivrede Republike Hrvatske kao zemlje članice Europske unije. Njima se uređuje nadležnost Ministarstva poljoprivrede, definiraju davatelji, kao i korisnici državne državne potpore. Navode se pravila Europske unije o dodjeli državnih potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju te se kategoriziraju državne potpore kao postojeće i nove. Republika Hrvatska sukladno Ugovoru o pristupanju ima mogućnost u prijelaznom razdoblju od tri godine nakon pristupanja zadržati plaćanja postojeće državne potpore ukoliko ih prijavi Europskoj komisiji u razdoblju od četiri mjeseca od dana pristupanja. U slučaju da se radi o novoj državnoj potpori potrebno je provesti postupak prijave koji podrazumijeva odobravanje mjere od strane nadležnog tijela ili Europske komisije ovisno o pravilima Europske unije o dodjeli državnih potpora.

Uz članke 38. do 43.

Ovim člancima je uređen upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona te prava, dužnosti i ovlasti poljoprivrednog inspektora u provedbi inspekcijskog nadzora. Također je

propisano da inspektor donosi rješenje ako u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi povredu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega te koje upravne mjere može poduzeti radi otklanjanja nezakonitosti.

Uz članke 44. do 47.

Propisuju se slučajevi i način povrata sredstava od strane korisnika koja su krivo isplaćena korisniku zbog administrativne pogreške ili ukoliko je naknadnom kontrolom nakon isplate utvrđena nepravilnost kod korisnika.

Uz članak 48.

Propisuju se prekršajne odredbe.

Uz članke 49. do 52.

Propisuju se prijelazne i završne odredbe te stupanje na snagu Zakona. U članku 50. stavku 1. Zakona propisano je da će se postupci započeti po odredbama važećeg Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012) dovršiti po odredbama tog Zakona. U važećem Zakonu o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012) u članku 62. stavcima 4., 5., 6. i 7. određeno je umanjenje za 50% isplate sredstava izravnih plaćanja, državne potpore, IAKS mjera ruralnog razvoja kod korisnika koji su nezakonito ostvarili ova sredstva nakon što rješenje poljoprivrednog inspektora postane izvršno. Ove odredbe nisu u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 73/2009 te se njihovim stavljanjem van snage u članku 50. stavku 3. ovoga Zakona za dovršetak postupaka vezanih uz podnošenje zahtjeva za potporu u 2013. godini, koji su započeti po važećem Zakonu, izbjegava diskriminacija korisnika. Kada ne bi postojala takova predložena odredba u ovome Zakonu korisnici bi bili dodatno sankcionirani, a za što nema uporišta u Uredbi (EZ) br. 73/2009. Ovakav način postupanja povoljniji je za korisnika, a i u skladu s Uredbom za čiju se provedbu predlaže donošenje ovoga Zakona, te se predlaže da se odredba članka 50. stavka 3. zadrži u predloženom obliku. U članku 40. stavcima 1., 2. i 3. važećeg Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju (Narodne novine, br. 120/2012 i 136/2012) predviđeno je da Agencija za plaćanja donosi odluke kojima se utvrđuju prava i obveze korisnika IAKS mjera ruralnog razvoja, pri čemu odluka nije upravni akt. Budući da su prava i obveze korisnika propisani u Zakonu i provedbenom Pravilniku donošenje ovakve odluke smatra se nepotrebnim administrativnim troškom. Stoga se odredbom članka 50. stavka 4. predlaže da se za korisnike koji su u 2013. godini podnijeli zahtjev za potporu ne primjenjuju odredbe članka 40. stavaka 1., 2. i 3. važećeg Zakona. Ovakvo postupanje nije nepovoljno za korisnika.